

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 13ης Φεβρουαρίου 2014*

«Προδικαστική παραπομπή — Πνευματική ιδιοκτησία — Κοινοτικά σχέδια ή υποδείγματα — Κανονισμός (ΕΚ) 6/2002 — Άρθρα 7, παράγραφος 1, 11, παράγραφος 2, 19, παράγραφος 2, 88 και 89, παράγραφος 1, στοιχεία α' και δ' — Μη καταχωρισμένο κοινοτικό υπόδειγμα — Προστασία — Διάθεση στο κοινό — Νεωτερισμός — Αγωγή λόγω παραποιήσεως/απομιμήσεως — Βάρος αποδείξεως — Παραγραφή αξιώσεως — Αποδυνάμωση δικαιώματος — Εφαρμοστέο δίκαιο»

Στην υπόθεση C-479/12,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Bundesgerichtshof (Γερμανία) με απόφαση της 16ης Αυγούστου 2012, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 25 Οκτωβρίου 2012, στο πλαίσιο της δίκης

H. Gautzsch Großhandel GmbH & Co. KG

κατά

Münchener Boulevard Möbel Joseph Duna GmbH,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους Μ. Pešič, πρόεδρο τμήματος, C.G. Fernlund, A. Ó Caoimh, C. Toader και E. Jarašiūnas (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Wathelet

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Münchener Boulevard Möbel Joseph Duna GmbH, εκπροσωπούμενη από τον A. Rinkler, Rechtsanwalt,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους G. Braun και F. Bulst,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 5ης Σεπτεμβρίου 2013,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία των άρθρων 7, παράγραφος 1, 11, παράγραφος 2, 19, παράγραφος 2, και 89, παράγραφος 1, στοιχεία α' και δ', του κανονισμού (ΕΚ) 6/2002 του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2001, για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα (ΕΕ L 3, σ. 1).
- 2 Η εν λόγω αίτηση υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ των H. Gautzsch Großhandel GmbH & Co. KG (στο εξής: Gautzsch Großhandel) και Münchener Boulevard Möbel Joseph Duna GmbH (στο εξής: MBM Joseph Duna) με αντικείμενο αγωγή λόγω παραποιήσεως/απομιμήσεως ενός μη καταχωρισμένου κοινοτικού υποδείγματος την οποία άσκησε η MBM Joseph Duna κατά της Gautzsch Großhandel.

Το νομικό πλαίσιο

- 3 Κατά την αιτιολογική σκέψη 1 του κανονισμού 6/2002:

«Ένα ενιαίο σύστημα για την απόκτηση κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος στο οποίο χορηγείται ενιαία προστασία με ομοιόμορφα αποτελέσματα σε όλο το έδαφος της Κοινότητας προωθεί την επίτευξη των στόχων της Κοινότητας που καθορίζονται από τη συνθήκη.»

- 4 Οι αιτιολογικές σκέψεις 21 και 22 του κανονισμού αυτού ορίζουν τα εξής:

«(21) Η αποκλειστική φύση του δικαιώματος το οποίο απορρέει από το καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα ανταποκρίνεται στην ανάγκη μεγαλύτερης ασφάλειας δικαίου. Αντιθέτως, το μη καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα θα πρέπει να συνιστά δικαίωμα μόνο για την αποφυγή της αντιγραφής. Συνεπώς, δεν είναι δυνατόν να επεκτείνεται η προστασία σε προϊόντα στα οποία εφαρμόζονται σχέδια ή υποδείγματα απορρέοντα από σχέδιο ή υπόδειγμα που αποτελεί ανεξάρτητη σύλληψη δεύτερου δημιουργού. Το δικαίωμα αυτό θα πρέπει επίσης να επεκτείνεται στο εμπόριο προϊόντων στα οποία εφαρμόζονται σχέδια ή υποδείγματα που αποτελούν προϊόν παράβασης.

(22) Τα μέτρα για την εξασφάλιση της άσκησης αυτών των δικαιωμάτων εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του εθνικού νομοθέτη. Είναι συνεπώς αναγκαίο να προβλέπονται ορισμένες βασικές ενιαίες κυρώσεις σε όλα τα κράτη μέλη. Οι κυρώσεις αυτές θα πρέπει να καθιστούν δυνατή, όποιο και αν είναι το επιληφθέν δικαστήριο, την παύση των παραβάσεων.»

- 5 Η αιτιολογική σκέψη 31 του εν λόγω κανονισμού διευκρινίζει τα ακόλουθα:

«Ο παρών κανονισμός δεν αποκλείει την εφαρμογή, σε σχέδια ή υποδείγματα που προστατεύονται ως κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα, των νόμων περί βιομηχανικής ιδιοκτησίας ή άλλων συναφών νόμων των κρατών μελών, όπως εκείνων που αφορούν την προστασία σχεδίων ή υποδειγμάτων με καταχώριση ή εκείνων που αφορούν μη καταχωρισμένα σχέδια ή υποδείγματα, εμπορικά σήματα, διπλώματα ευρεσιτεχνίας και υποδείγματα χρησιμότητας, αθέμιτο ανταγωνισμό ή αστική ευθύνη.»

- 6 Κατά το άρθρο 1, παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο α', του κανονισμού 6/2002, σχέδιο ή υπόδειγμα το οποίο πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπει ο κανονισμός αυτός προστατεύεται ως «μη καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα», εάν έχει διατεθεί στο κοινό, υπό τους όρους που προβλέπει ο εν λόγω κανονισμός.

- 7 Το τιτλοφορούμενο «Προϋποθέσεις προστασίας» άρθρο 4 του κανονισμού 6/2002 ορίζει στην παράγραφο του 1 ότι η προστασία σχεδίου ή υποδείγματος ως κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος διασφαλίζεται μόνον εφόσον είναι νέο και έχει ατομικό χαρακτήρα.

- 8 Κατά το τιτλοφορούμενο «Νεωτερισμός» άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού:
- «Ένα σχέδιο ή υπόδειγμα θεωρείται νέο εάν δεν έχει διατεθεί στο κοινό ταυτόσημο σχέδιο ή υπόδειγμα:
- α) στην περίπτωση μη καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, πριν από την ημερομηνία κατά την οποία το σχέδιο ή το υπόδειγμα για το οποίο διεκδικείται προστασία διατέθηκε για πρώτη φορά στο κοινό,
- [...]».
- 9 Το τιτλοφορούμενο «Ατομικός χαρακτήρας» άρθρο 6, παράγραφος 1, του προμνησθέντος κανονισμού προβλέπει τα ακόλουθα:
- «Ένα σχέδιο ή υπόδειγμα θεωρείται ότι παρουσιάζει ατομικό χαρακτήρα εάν η συνολική εντύπωση που προκαλεί στον ενημερωμένο καταναλωτή διαφέρει από τη συνολική εντύπωση που προκαλεί στον εν λόγω καταναλωτή κάθε σχέδιο ή υπόδειγμα που έχει διατεθεί στο κοινό:
- α) στην περίπτωση μη καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, πριν από την ημερομηνία κατά την οποία το σχέδιο ή το υπόδειγμα για το οποίο διεκδικείται προστασία διατέθηκε για πρώτη φορά στο κοινό,
- [...]».
- 10 Το τιτλοφορούμενο «Γνωστοποίηση» άρθρο 7 του ίδιου κανονισμού ορίζει στην παράγραφο του 1:
- «Για την εφαρμογή των άρθρων 5 και 6, ένα σχέδιο ή υπόδειγμα θεωρείται ότι έχει διατεθεί στο κοινό αν έχει δημοσιευθεί κατόπιν καταχώρισής του ή με άλλον τρόπο, ή έχει εκτεθεί, έχει χρησιμοποιηθεί στο εμπόριο ή κατέστη γνωστό με άλλο τρόπο, πριν από την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο α) και στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο α) ή στο άρθρο 5 παράγραφος 1 στοιχείο β) και στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο β), κατά περίπτωση, εκτός εάν τα γεγονότα αυτά λογικά δεν θα ήταν δυνατόν να γίνουν γνωστά κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων στους ειδικευμένους κύκλους του συγκεκριμένου κλάδου οι οποίοι δραστηριοποιούνται εντός της Κοινότητας. Ωστόσο, δεν θεωρείται ότι το σχέδιο ή το υπόδειγμα έχει διατεθεί στο κοινό μόνο και μόνο επειδή διατέθηκε σε τρίτον με τη ρητή ή σιωπηρή προϋπόθεση να παραμείνει απόρρητο.»
- 11 Το τιτλοφορούμενο «Διάρκεια προστασίας του μη καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος» άρθρο 11 του κανονισμού 6/2002 προβλέπει τα εξής:
- «1. Το σχέδιο ή υπόδειγμα που πληροί τις προϋποθέσεις του τμήματος 1 προστατεύεται ως μη καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα επί μία τριετία που αρχίζει από την ημερομηνία κατά την οποία διατέθηκε για πρώτη φορά στο κοινό εντός της Κοινότητας.
2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, θεωρείται ότι ένα σχέδιο ή υπόδειγμα διατέθηκε στο κοινό εντός της Κοινότητας εάν δημοσιεύθηκε, εκτέθηκε, χρησιμοποιήθηκε στο εμπόριο ή κατέστη γνωστό με άλλο τρόπο, έτσι ώστε, κατά τη συνήθη πορεία των επιχειρηματικών εργασιών, τα γεγονότα αυτά θα μπορούσαν ευλόγως να καταστούν γνωστά στους ειδικευμένους κύκλους του συγκεκριμένου κλάδου οι οποίοι δραστηριοποιούνται εντός της Κοινότητας. Ωστόσο, δεν θεωρείται ότι το σχέδιο ή το υπόδειγμα έχει διατεθεί στο κοινό μόνο και μόνο επειδή διατέθηκε σε τρίτον με τη ρητή ή σιωπηρή προϋπόθεση να παραμείνει απόρρητο.»

- 12 Το τιτλοφορούμενο «Δικαιώματα που παρέχει το κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα» άρθρο 19, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού αυτού ορίζει τα εξής:

«1. Το καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα παρέχει στον δικαιούχο του δικαίωμα αποκλειστικής χρήσεως και δικαίωμα να απαγορεύει σε οιονδήποτε τρίτο τη χρήση χωρίς τη συγκατάθεσή του. Κατά την έννοια της παρούσας διάταξης, ως χρήση νοείται ιδίως η κατασκευή, η προσφορά, η διάθεση στην αγορά, η εισαγωγή, η εξαγωγή ή η χρήση προϊόντος στο οποίο είναι ενσωματωμένο ή εφαρμόζεται το σχέδιο ή υπόδειγμα, καθώς και αποθεματοποίηση του προϊόντος για τους σκοπούς αυτούς.

2. Το μη καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα παρέχει στον δικαιούχο του το δικαίωμα απαγόρευσης των πράξεων της παραγράφου 1, μόνον εάν η αμφισβητούμενη χρήση απορρέει από αντίγραφο του προστατευόμενου σχεδίου ή υποδείγματος.

Δεν θεωρείται ότι η αμφισβητούμενη χρήση απορρέει από αντίγραφο προστατευόμενου σχεδίου ή υποδείγματος, εάν το αντίγραφο προέκυψε από ανεξάρτητη δημιουργική εργασία δημιουργού για τον οποίο εύλογο είναι να θεωρείται ότι δεν γνώριζε το σχέδιο ή το υπόδειγμα το οποίο ο δικαιούχος διέθεσε στο κοινό.»

- 13 Κατά το τιτλοφορούμενο «Εφαρμοστέο δίκαιο» άρθρο 88 του εν λόγω κανονισμού:

«1. Τα δικαστήρια κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων εφαρμόζουν τις διατάξεις του παρόντος κανονισμού.

2. Το δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων εφαρμόζει, σε όσα θέματα δεν καλύπτονται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, το εθνικό του δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου.

3. Εφόσον ο παρών κανονισμός δεν ορίζει άλλως, το δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων εφαρμόζει τους δικονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται για διαδικασίες του αυτού τύπου όσον αφορά την καταχώρηση σχεδίου ή υποδείγματος στο κράτος μέλος στο οποίο εδρεύει το δικαστήριο.»

- 14 Το τιτλοφορούμενο «Κυρώσεις σε περίπτωση αγωγής περί παραποίησης/απομίμησης» άρθρο 89, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού ορίζει τα εξής:

«Όταν, σε περίπτωση αγωγής περί παραποίησης/απομίμησης ή επαπειλούμενης παραποίησης/απομίμησης, το δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων διαπιστώσει ότι ο εναγόμενος παραποίησε/απομιμήθηκε ή επαπειλεί να παραποιήσει/απομιμηθεί κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα, αν δεν υπάρχουν ειδικοί λόγοι συνηγορούντες υπέρ του αντιθέτου, εκδίδει τις ακόλουθες διατάξεις:

α) διάταξη που απαγορεύει στον εναγόμενο να συνεχίσει τις ενέργειες που παραποιούν/απομιμούνται ή επαπειλούν να παραποιήσουν/απομιμηθούν,

β) διάταξη περί κατασχέσεως των προϊόντων παραποίησης/απομίμησης,

γ) διάταξη περί κατασχέσεως υλικών και εφαρμογών που χρησιμοποιούνται πρωτίστως για την κατασκευή των αγαθών παραποίησης/απομίμησης, αν ο κάτοχός τους γνώριζε τον σκοπό της χρησιμοποίησης αυτών των υλικών και εφαρμογών ή αν αυτός ο σκοπός είναι προφανής από τις περιστάσεις,

δ) οποιαδήποτε διάταξη επιβάλλει άλλες κυρώσεις που κρίνονται σκόπιμες εν προκειμένω και προβλέπονται από το δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, του κράτους μέλους στο οποίο διαπράχθηκαν ή επαπειλούνται να διαπραχθούν οι πράξεις παραποίησης/απομίμησης.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 15 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι οι διάδικοι της κύριας δίκης εμπορεύονται έπιπλα κήπου. Μεταξύ των προϊόντων που πωλεί η MBM Joseph Duna περιλαμβάνεται ένα κιόσκι κήπου με θόλο που διατίθεται στη Γερμανία, το υπόδειγμα του οποίου σχεδιάστηκε από τον διαχειριστή της το φθινόπωρο του 2004. Κατά τη διάρκεια του έτους 2006, η Gautzsch Großhandel άρχισε, με τη σειρά της, να εμπορεύεται ένα κιόσκι κήπου με την ονομασία «Athen», το οποίο κατασκευάζεται από την εδρεύουσα στην Κίνα επιχείρηση Zhengte.
- 16 Διεκδικώντας για το υπόδειγμά της την προστασία που παρέχεται για τα μη καταχωρισμένα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα, η MBM Joseph Duna άσκησε ενώπιον του Landgericht Düsseldorf (πρωτοδικείο του Ντίσελντορφ) (Γερμανία) αγωγή λόγω παραποίησης/απομίμησης κατά της Gautzsch Großhandel, ζητώντας να παύσει η τελευταία να χρησιμοποιεί το εν λόγω κιόσκι, να παραδώσει τα προϊόντα παραποίησης/απομίμησης τα οποία έχει στην κατοχή ή στην κυριότητά της προκειμένου αυτά να καταστραφούν, να παράσχει πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητές της και να υποχρεωθεί να αποκαταστήσει τη ζημία που προκλήθηκε εξαιτίας της δραστηριότητας αυτής.
- 17 Προς στήριξη των αιτημάτων της, η MBM Joseph Duna προέβαλε, μεταξύ άλλων, ότι το κιόσκι «Athen» αποτελούσε αντίγραφο ενός υποδείγματος του οποίου είναι δικαιούχος, που περιλαμβανόταν κατά τους μήνες Απρίλιο και Μάιο 2005 στα δικά της «φυλλάδια νεωτερισμών — MBM» τα οποία είχαν αποσταλεί στους κυριότερους εμπόρους στον τομέα πωλήσεων επίπλων και ειδών κήπου, καθώς και σε γερμανικούς εμπορικούς συνεταιρισμούς επίπλων.
- 18 Η Gautzsch Großhandel αντέκρουσε τα αιτήματα αυτά προβάλλοντας ότι το κιόσκι «Athen» είχε δημιουργηθεί αυτοτελώς από την κινεζική επιχείρηση Zhengte στις αρχές του 2005, η οποία δεν γνώριζε το υπόδειγμα της MBM Joseph Duna. Ανέφερε ότι το κιόσκι αυτό είχε παρουσιασθεί σε Ευρωπαίους πελάτες τον Μάρτιο του 2005, στους εκθεσιακούς χώρους της εν λόγω επιχείρησης στην Κίνα, και ότι ένα υπόδειγμα είχε αποσταλεί τον Ιούνιο του ίδιου έτους στην εδρεύουσα στο Βέλγιο εταιρία Kosmos. Υποστηρίζοντας ότι η MBM Joseph Duna τελούσε εν γνώσει του υποδείγματος αυτού από τον Σεπτέμβριο του 2005 και γνώριζε ότι αυτό διετίθετο στην αγορά από τον Αύγουστο του 2006, προέβαλε προς άμυνά της παραγραφή αξιώσεως και αποδυνάμωση δικαιώματος.
- 19 Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο διαπίστωσε ότι, δεδομένης της εκπνοής της τριετούς περιόδου προστασίας των μη καταχωρισμένων κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων, παρείλκε η εξέταση των δύο πρώτων αιτημάτων για παύση της χρήσεως του κιόσκι «Athen» και για παράδοση των προϊόντων παραποίησης/απομίμησης. Αποφαινόμενο επί των λοιπών αιτημάτων, υποχρέωσε την Gautzsch Großhandel να παράσχει πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητές της και έκρινε ότι όφειλε να αποκαταστήσει τη ζημία που προκλήθηκε εξαιτίας της δραστηριότητας αυτής.
- 20 Η έφεση που άσκησε η Gautzsch Großhandel κατά της ως άνω αποφάσεως απορρίφθηκε από το δευτεροβάθμιο δικαστήριο, το οποίο εκτίμησε ότι, λαμβανομένων υπόψη των άρθρων 19, παράγραφος 2, και 89, παράγραφος 1, στοιχεία α' και δ', του κανονισμού 6/2002, καθώς και του γερμανικού νόμου περί προστασίας σχεδίων και υποδειγμάτων, τα δύο πρώτα αιτήματα ήταν αρχικώς βάσιμα και ότι η MBM Joseph Duna δικαιούνταν πράγματι να λάβει πληροφορίες, καθώς και αποζημίωση.

- 21 Στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως που άσκησε η Gautzsch Großhandel ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, το εν λόγω δικαστήριο εκφράζει αμφιβολίες, λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών περιστατικών της διαφοράς της κύριας δίκης, όσον αφορά το περιεχόμενο της μνημονευόμενης, μεταξύ άλλων, στα άρθρα 7, παράγραφος 1, και 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 6/2002, έννοιας «διάθεση», προκειμένου να καθορίσει κατά πόσον το μη καταχωρισμένο υπόδειγμα, του οποίου ζητείται η προστασία, διατέθηκε στο κοινό κατά την έννοια του κανονισμού αυτού και κατά πόσον το αντιτασσόμενο υπόδειγμα είχε διατεθεί προγενέστερα.
- 22 Επιπροσθέτως, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται κατά πόσον η απόδειξη της παραποιήσεως/απομιμήσεως του μη καταχωρισμένου κοινοτικού υποδείγματος, καθώς και η παραγραφή αξιώσεως και η αποδυνάμωση του δικαιώματος που θα μπορούσαν να προβληθούν προς αντίκρουση της εν λόγω αγωγής διέπονται από το δικαίο της Ένωσης ή εμπίπτουν στο εθνικό δικαίο. Εκφράζει, επιπλέον, αμφιβολίες ως προς το κατά πόσον το δικαίο που εφαρμόζεται στα αιτήματα που αφορούν τις αξιώσεις περί καταστροφής, σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, των προϊόντων παραποιήσεως/απομιμήσεως, καθώς και τη λήψη πληροφοριών σχετικά με τις δραστηριότητες του αυτουργού της παραποιήσεως/απομιμήσεως και την αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε εξαιτίας των δραστηριοτήτων αυτών είναι το εθνικό του δικαίο ή το δικαίο του κράτους μέλους εκείνου εντός του οποίου τελέστηκαν οι πράξεις παραποιήσεως/απομιμήσεως.
- 23 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Bundesgerichtshof αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Έχει το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού [6/2002] την έννοια ότι ένα σχέδιο ή υπόδειγμα έχει καταστεί ευλόγως γνωστό στους ειδικευμένους κύκλους του συγκεκριμένου κλάδου οι οποίοι δραστηριοποιούνται εντός της Ένωσης, κατά τη συνήθη πορεία των επιχειρηματικών εργασιών, εάν έχουν διανεμηθεί εικόνες του σχεδίου ή υποδείγματος σε εμπόρους;
- 2) Έχει το άρθρο 7, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού [6/2002] την έννοια ότι ένα σχέδιο ή υπόδειγμα δεν έχει καταστεί ευλόγως γνωστό στους ειδικευμένους κύκλους του συγκεκριμένου κλάδου οι οποίοι δραστηριοποιούνται εντός της Ένωσης, κατά τη συνήθη πορεία των επιχειρηματικών εργασιών, μολοντί έχει διατεθεί σε τρίτους χωρίς τη ρητή ή σιωπηρή προϋπόθεση να παραμείνει απόρρητο, εάν
- α) έχει διατεθεί σε μία μόνον επιχείρηση εκ των ειδικευμένων κύκλων ή
- β) έχει εκτεθεί σε εκθεσιακό χώρο επιχερήσεως στην Κίνα, ο οποίος βρίσκεται εκτός του πεδίου της συνήθους παρακολουθήσεως της αγοράς;
- 3 α) Έχει το άρθρο 19, παράγραφος 2, του κανονισμού [6/2002] την έννοια ότι ο δικαιούχος μη καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος φέρει το βάρος να αποδείξει ότι η αμφισβητούμενη χρήση απορρέει από αντίγραφο του προστατευόμενου σχεδίου ή υποδείγματος;
- β) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ερώτημα 3α:
- Χωρεί αντιστροφή του βάρους αποδείξεως ή άλλη διευκόλυνση σχετική με την απόδειξη προς όφελος του δικαιούχου του μη καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, όταν υφίστανται ουσιώδεις ομοιότητες μεταξύ του σχεδίου ή υποδείγματος και της αμφισβητούμενης χρήσεως;
- 4 α) Υπόκειται σε παραγραφή η αξίωση παραλείψεως που απορρέει από τα άρθρα 19, παράγραφος 2, και 89, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού [6/2002] και αφορά την παραποίηση/απομίμηση μη καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος;

β) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ερώτημα 4α:

Ρυθμίζεται η παραγραφή αυτή από το δίκαιο της Ένωσης; Αν ναι, από ποια διάταξη;

5 α) Είναι δυνατόν να επέλθει αποδυνάμωση του δικαιώματος να ζητηθεί η απαγόρευση χρήσεως το οποίο απορρέει από τα άρθρα 19, παράγραφος 2, και 89, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού [6/2002] και αφορά την παραποίηση/απομίμηση μη καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος;

β) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο ερώτημα 5α:

Ρυθμίζεται η αποδυνάμωση αυτή από το δίκαιο της Ένωσης; Αν ναι, από ποια διάταξη;

6) Έχει το άρθρο 89, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού [6/2002] την έννοια ότι επί των αξιώσεων καταστροφής, παροχής πληροφοριών και αποζημιώσεως, οι οποίες προβάλλονται σε σχέση με ολόκληρη την Ένωση λόγω παραποίησης/απομιμήσεως μη καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος, εφαρμόζεται το δίκαιο των κρατών μελών στα οποία διαπράχθηκαν οι πράξεις παραποίησης/απομιμήσεως;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος

- 24 Το αιτούν δικαστήριο παρατηρεί ότι το δευτεροβάθμιο δικαστήριο έκρινε ότι το επίμαχο στην κύρια δίκη υπόδειγμα κιόσκι κήπου της MBM Joseph Duna διατέθηκε για πρώτη φορά στο κοινό με τη διανομή, τον Απρίλιο και τον Μάιο του 2005, των «φυλλαδίων νεωτερισμών — MBM», σε 300 έως 500 αντίτυπα, τα οποία περιείχαν εικόνες του υποδείγματος αυτού, σε εμπόρους και μεσάζοντες εμπόρους, καθώς και σε δύο μεγάλες γερμανικές ενώσεις εμπόρων επίπλων.
- 25 Λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών αυτών περιστατικών, το αιτούν δικαστήριο εκφράζει αμφιβολίες ως προς το κατά πόσον η διανομή εικόνων του υποδείγματος αυτού σε εμπόρους αρκεί ώστε να γίνει δεκτό ότι το εν λόγω υπόδειγμα μπόρεσε, κατά τη συνήθη πορεία των επιχειρηματικών εργασιών, να καταστεί γνωστό στους ειδικευμένους κύκλους του συγκεκριμένου κλάδου που δραστηριοποιούνται εντός της Ένωσης, κατά την έννοια του άρθρου 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 6/2002. Σημειώνει, συναφώς, ότι, κατά μία άποψη, στους ειδικευμένους κύκλους εμπίπτουν μόνον τα πρόσωπα εκείνα τα οποία ασχολούνται, εντός του οικείου κλάδου, με τη δημιουργία υποδειγμάτων και με την ανάπτυξη ή παραγωγή προϊόντων βάσει των υποδειγμάτων αυτών. Επομένως, κατά την άποψη αυτή, στους ειδικευμένους κύκλους δεν περιλαμβάνονται εν γένει οι έμποροι, αλλά μόνον εκείνοι οι οποίοι ασκούν επιρροή στη διαμόρφωση του σχεδίου του προϊόντος που εμπορεύονται.
- 26 Επιβάλλεται, εντούτοις, η διαπίστωση ότι από το γράμμα του άρθρου 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 6/2002 δεν προκύπτει τέτοια ερμηνεία του όρου «ειδικευμένοι κύκλοι».
- 27 Πράγματι, όπως υπογραμμίζουν η μεν Επιτροπή στις παρατηρήσεις που κατέθεσε στο Δικαστήριο, ο δε γενικός εισαγγελέας στα σημεία 34 και επόμενα των προτάσεών του, το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού δεν περιλαμβάνει περιορισμό ως προς τη φύση της δραστηριότητας των φυσικών ή νομικών προσώπων τα οποία μπορούν να εκληφθούν ως εμπίπτοντα στους ειδικευμένους κύκλους του συγκεκριμένου τομέα. Επιπλέον, από το γράμμα της διατάξεως αυτής και, κυρίως, από το γεγονός ότι εκλαμβάνει τη χρήση στο εμπόριο ως τρόπο διαδόσεως στο κοινό, μεταξύ άλλων, των μη καταχωρισμένων σχεδίων ή υποδειγμάτων, καθώς και από το γεγονός ότι επιβάλλει να λαμβάνεται υπόψη η «συνήθης πορεία των επιχειρηματικών εργασιών» προκειμένου να εκτιμάται κατά πόσον τα

γεγονότα που συνιστούν διάθεση θα μπορούσαν ευλόγως να καταστούν γνωστά στους ειδικευμένους κύκλους, προκύπτει ότι οι έμποροι που δεν συμμετείχαν στη δημιουργία του επίμαχου προϊόντος δεν θα μπορούσαν, κατ' αρχήν, να αποκλείονται από τον κύκλο των προσώπων, ως προς τα οποία θα μπορούσε να γίνει δεκτό ότι περιλαμβάνονται στους εν λόγω ειδικευμένους κύκλους.

- 28 Ένας τέτοιος αποκλεισμός θα επέφερε, κατά τα λοιπά, έναν περιορισμό της προστασίας των μη καταχωρισμένων κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων, ο οποίος ουδόλως βρίσκει έρεισμα στις λοιπές διατάξεις και στις αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 6/2002.
- 29 Το ζήτημα κατά πόσον η γνωστοποίηση ενός μη καταχωρισμένου σχεδίου ή υποδείγματος σε εμπόρους του συγκεκριμένου κλάδου που δραστηριοποιούνται εντός της Ένωσης αρκεί ώστε να γίνει δεκτό ότι το εν λόγω σχέδιο ή υπόδειγμα θα μπορούσε, κατά τη συνήθη πορεία των επιχειρηματικών εργασιών, να έχει καταστεί ευλόγως γνωστό στους ειδικευμένους κύκλους του κλάδου αυτού αποτελεί, εντούτοις, πραγματικό ζήτημα, η απάντηση επί του οποίου εξαρτάται από την εκ μέρους του δικαστηρίου κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων αξιολόγηση των ιδιαίτερων περιστάσεων κάθε υποθέσεως.
- 30 Κατά συνέπεια, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι μπορεί να γίνει δεκτό ότι ένα μη καταχωρισμένο σχέδιο ή υπόδειγμα ενδέχεται, κατά τη συνήθη πορεία των επιχειρηματικών εργασιών, να έχει ευλόγως καταστεί γνωστό στους ειδικευμένους κύκλους του συγκεκριμένου κλάδου οι οποίοι δραστηριοποιούνται εντός της Ένωσης, εφόσον εικόνες του εν λόγω σχεδίου ή υποδείγματος είχαν διαδοθεί σε εμπόρους που δραστηριοποιούνται στον κλάδο αυτό, κάτι που εναπόκειται στο δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων να αξιολογήσει λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων περιστάσεων της υποθέσεως της οποίας έχει επιληφθεί.

Επί του δεύτερου ερωτήματος

- 31 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι το δευτεροβάθμιο δικαστήριο δέχθηκε ότι το επίμαχο στην κύρια δίκη υπόδειγμα της MBM Joseph Duna ήταν νέο, κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 6/2002, καθότι έκρινε ότι οι ειδικευμένοι κύκλοι του συγκεκριμένου κλάδου δεν θα μπορούσαν, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, να τελούν εν γνώσει του υποδείγματος «Athen», το οποίο παρουσιάστηκε κατά τη διάρκεια του 2005 στους εκθεσιακούς χώρους της επιχειρήσεως Zhengte στην Κίνα και στην εταιρία Kosmos στο Βέλγιο.
- 32 Λαμβανομένων υπόψη των εκτιμήσεων αυτών, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται κατά πόσον το άρθρο 7, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι ένα σχέδιο ή υπόδειγμα, μολοντί διατέθηκε σε τρίτους χωρίς ρητή ή σιωπηρή προϋπόθεση να παραμείνει απόρρητο, μπορεί, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, να μην κατέστη ευλόγως γνωστό στους ειδικευμένους κύκλους του συγκεκριμένου κλάδου οι οποίοι δραστηριοποιούνται εντός της Ένωσης, αν διατέθηκε σε μία μόνον επιχείρηση του εν λόγω κλάδου ή αν παρουσιάστηκε μόνον στους εκθεσιακούς χώρους επιχειρήσεως εγκατεστημένης εκτός του «πεδίου της συνήθους παρακολουθήσεως της αγοράς».
- 33 Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να παρατηρηθεί ότι από το γράμμα του άρθρου 7, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 6/2002 προκύπτει ότι, προκειμένου να θεωρηθεί ότι ένα σχέδιο ή υπόδειγμα διατέθηκε στο κοινό, δεν απαιτείται, για την εφαρμογή των άρθρων 5 και 6 του κανονισμού αυτού, να έλαβαν χώρα στο έδαφος της Ένωσης τα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν διάθεση.
- 34 Εντούτοις, κατά το ίδιο άρθρο, ένα σχέδιο ή υπόδειγμα θεωρείται ότι έχει διατεθεί μόνον εάν τα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν διάθεση, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, δεν θα ήταν ευλόγως δυνατόν να καταστούν γνωστά στους ειδικευμένους κύκλους του συγκεκριμένου κλάδου οι οποίοι δραστηριοποιούνται εντός της Ένωσης. Το ζήτημα κατά πόσον τα εμπύπτοντα στους

κύκλους αυτούς πρόσωπα θα μπορούσαν ευλόγως να τελούν εν γνώσει γεγονότων που έλαβαν χώρα εκτός του εδάφους της Ένωσης συνιστά πραγματικό ζήτημα, η απάντηση επί του οποίου εξαρτάται από την εκ μέρους του δικαστηρίου κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων αξιολόγηση των ιδιαίτερων περιστάσεων κάθε υποθέσεως.

- 35 Το ίδιο ισχύει ως προς το ζήτημα κατά πόσον η διάθεση σχεδίου ή υποδείγματος σε μία μόνον επιχείρηση του συγκεκριμένου κλάδου εντός του εδάφους της Ένωσης αρκεί ώστε να γίνει δεκτό ότι οι ειδικευμένοι κύκλοι του συγκεκριμένου κλάδου θα μπορούσαν, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, να τελούν ευλόγως εν γνώσει του. Πράγματι, υπό συγκεκριμένες περιστάσεις, δεν αποκλείεται να αρκεί μία τέτοια διάθεση.
- 36 Λαμβανομένων υπόψη των σκέψεων αυτών, στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 7, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι μπορεί να γίνει δεκτό ότι ένα μη καταχωρισμένο σχέδιο ή υπόδειγμα, μολονότι διατέθηκε σε τρίτον χωρίς ρητή ή σιωπηρή προϋπόθεση να παραμείνει απόρρητο, δεν θα μπορούσε, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, να έχει καταστεί ευλόγως γνωστό στους ειδικευμένους κύκλους του συγκεκριμένου κλάδου οι οποίοι δραστηριοποιούνται εντός της Ένωσης, αν διατέθηκε σε μία μόνον επιχείρηση του εν λόγω κλάδου ή αν παρουσιάσθηκε μόνον στους εκθεσιακούς χώρους επιχειρήσεως εγκατεστημένης εκτός του εδάφους της Ένωσης, κάτι που εναπόκειται στο δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων να αξιολογήσει λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων περιστάσεων της υποθέσεως της οποίας έχει επιληφθεί.

Επί του τρίτου ερωτήματος

- 37 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι το δευτεροβάθμιο δικαστήριο έκρινε ότι το υπόδειγμα της Gautzsch Großhandel δεν συνιστούσε αυτοτελή δημιουργία, αλλά αντίγραφο του υποδείγματος της MBM Joseph Duna, δεχόμενο ότι υφίστατο ελάφρυνση του βάρους αποδείξεως για την εν λόγω εταιρία δεδομένης της «ουσιώδους ομοιότητας που διαπιστώνεται αντικειμενικώς» μεταξύ των δύο αυτών υποδειγμάτων.
- 38 Λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται κατά πόσον το άρθρο 19, παράγραφος 2, του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι απόκειται στον δικαιούχο του μη καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος να αποδείξει ότι η αμφισβητούμενη χρήση απορρέει από αντίγραφο του εν λόγω σχεδίου ή υποδείγματος και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, κατά πόσον χωρεί αντιστροφή του βάρους αποδείξεως ή άλλη διευκόλυνση σχετική με την απόδειξη, οσάκις υφίσταται «ουσιώδης ομοιότητα» μεταξύ αυτού του σχεδίου ή υποδείγματος και εκείνου του οποίου η χρήση αμφισβητείται.
- 39 Διαπιστώνεται, συναφώς, ότι το άρθρο 19 του κανονισμού 6/2002, το οποίο, όπως υποδηλώνει ο τίτλος του, αφορά τα δικαιώματα που παρέχει το κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα, δεν περιέχει ρητώς κανόνες σχετικά με τη διεξαγωγή των αποδείξεων.
- 40 Εντούτοις, όπως επισημαίνει ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 67 έως 74 των προτάσεών του παραπέμποντας στο δίκαιο των σημάτων, εάν το ζήτημα του βάρους αποδείξεως της αμφισβητούμενης χρήσεως ενέπιπτε στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών, θα προέκυπτε ενδεχομένως διαφορετική προστασία για τους δικαιούχους κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων ανάλογα με τον συγκεκριμένο νόμο, με αποτέλεσμα να μην επιτυγχάνεται ο σκοπός παροχής ενιαίας προστασίας με ομοιόμορφα αποτελέσματα σε όλο το έδαφος της Ένωσης, ο οποίος απορρέει, μεταξύ άλλων, από την αιτιολογική σκέψη 1 του κανονισμού 6/2002 (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2005, C-405/03, Class International, Συλλογή 2005, σ. I-8735, σκέψη 73).

- 41 Λαμβανομένων υπόψη του σκοπού αυτού, καθώς και της δομής και της οικονομίας του άρθρου 19, παράγραφος 2, του κανονισμού 6/2002, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, οσάκις ο δικαιούχος προστατευόμενου σχεδίου ή υποδείγματος προβάλλει το δικαίωμα του πρώτου εδαφίου της διατάξεως αυτής, φέρει αυτός ο ίδιος το βάρος να αποδείξει ότι η αμφισβητούμενη χρήση οφείλεται σε αντίγραφο του εν λόγω σχεδίου ή υποδείγματος, ενώ, στο πλαίσιο του δευτέρου εδαφίου της ίδιας διατάξεως, απόκειται στον αντίδικο να αποδείξει ότι η αμφισβητούμενη χρήση απορρέει από ανεξάρτητη δημιουργική εργασία.
- 42 Κατά τα λοιπά, δεδομένου ότι ο κανονισμός 6/2002 δεν προσδιορίζει τις λεπτομέρειες διεξαγωγής των αποδείξεων, από το άρθρο 88 αυτού προκύπτει ότι οι λεπτομέρειες αυτές καθορίζονται από το δίκαιο των κρατών μελών. Εντούτοις, κατά τη νομολογία, τα κράτη μέλη οφείλουν, βάσει των αρχών της ισοδυναμίας και της αποτελεσματικότητας, να εξασφαλίζουν ότι οι κανόνες περί αποδείξεως δεν είναι λιγότερο ευνοϊκοί από εκείνους που εφαρμόζονται σε παρόμοιες διαφορές εσωτερικής φύσεως και δεν καθιστούν στην πράξη αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερή την εκ μέρους των ιδιωτών άσκηση των δικαιωμάτων που παρέχει το δίκαιο της Ένωσης (βλ., συναφώς, απόφαση της 24ης Απριλίου 2008, C-55/06, Arcor, Συλλογή 2008, σ. I-2931, σκέψη 191).
- 43 Ως εκ τούτου, όπως παρατηρεί η Επιτροπή, εάν το δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων διαπιστώσει ότι το γεγονός ότι ο δικαιούχος προστατευόμενου σχεδίου ή υποδείγματος φέρει το βάρος αποδείξεως ενδέχεται να καταστήσει αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερή τη διεξαγωγή της αποδείξεως, οφείλει, προς διασφάλιση της τήρησης της αρχής της αποτελεσματικότητας, να χρησιμοποιήσει όλα τα δικονομικά μέσα που του παρέχει το εθνικό δίκαιο, προκειμένου να αντιμετωπίσει τη δυσκολία αυτή (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 7ης Σεπτεμβρίου 2006, C-526/04, Laboratoires Boiron, Συλλογή 2006, σ. I-7529, σκέψη 55, και της 28ης Ιανουαρίου 2010, C-264/08, Direct Parcel Distribution Belgium, Συλλογή 2010, σ. I-731, σκέψη 35). Επομένως, δύναται, ενδεχομένως, να εφαρμόσει κανόνες του εσωτερικού δικαίου οι οποίοι προβλέπουν αντιστροφή ή ελάφρυνση του βάρους αποδείξεως.
- 44 Κατά συνέπεια, στο τρίτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 19, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι απόκειται στον δικαιούχο του προστατευόμενου σχεδίου ή υποδείγματος να αποδείξει ότι η αμφισβητούμενη χρήση απορρέει από αντίγραφο του εν λόγω σχεδίου ή υποδείγματος. Εντούτοις, εάν το δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων διαπιστώσει ότι το γεγονός ότι ο εν λόγω δικαιούχος φέρει το βάρος αποδείξεως ενδέχεται να καταστήσει αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερή τη διεξαγωγή της αποδείξεως, οφείλει, προς διασφάλιση της τήρησης της αρχής της αποτελεσματικότητας, να χρησιμοποιήσει όλα τα δικονομικά μέσα που του παρέχει το εθνικό δίκαιο, προκειμένου να αντιμετωπίσει τη δυσκολία αυτή, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως, των κανόνων εσωτερικού δικαίου οι οποίοι προβλέπουν αντιστροφή ή ελάφρυνση του βάρους αποδείξεως.

Επί του τέταρτου και επί του πέμπτου ερωτήματος

- 45 Το αιτούν δικαστήριο αναφέρει, καταρχάς, ότι το δευτεροβάθμιο δικαστήριο διαπίστωσε ότι η βάσει των άρθρων 19, παράγραφος 2, και 89, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 6/2002 αξίωση για παύση των πράξεων παραποιήσεως/απομιμήσεως δεν είχε παραγραφεί κατά τον χρόνο ασκήσεως της αγωγής. Δεδομένης της διαπιστώσεως αυτής, εκφράζει αμφιβολίες ως προς το κατά πόσον η αξίωση αυτή υπόκειται σε παραγραφή και, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, εάν η παραγραφή αυτή ρυθμίζεται από το δίκαιο της Ένωσης. Το αιτούν δικαστήριο παρατηρεί, συναφώς, ότι ο κανονισμός 6/2002 δεν περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις επί τούτου, αλλά ότι το άρθρο 89, παράγραφος 1, αυτού προβλέπει ότι το δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων εκδίδει διάταξη σε περίπτωση παραποιήσεως/απομιμήσεως «αν δεν υπάρχουν ειδικοί λόγοι συνηγορούντες υπέρ του αντιθέτου».

- 46 Επισημαίνοντας, δεύτερον, ότι το δευτεροβάθμιο δικαστήριο απέρριψε την ένσταση αποδυναμώσεως του δικαιώματος που ήγειρε η Gautzsch Großhandel, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, επίσης, κατά πόσον και υπό ποιες, ενδεχομένως, προϋποθέσεις μπορεί η στηριζόμενη στα άρθρα 19, παράγραφος 2, και 89, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 6/2002 αγωγή λόγω παραποιήσεως/απομιμήσεως να μην μπορεί να ευδοκιμήσει εξαιτίας αποδυναμώσεως του δικαιώματος. Κατά το αιτούν δικαστήριο, πρέπει να καθορισθεί κατά πόσον οι περιστάσεις, επί των οποίων η Gautzsch Großhandel στηρίζει την αποδυνάμωση του δικαιώματος, εμπίπτουν στην κατηγορία των «ειδικών λόγων» της τελευταίας αυτής διατάξεως.
- 47 Διαπιστώνεται, συναφώς, ότι ο κανονισμός 6/2002 δεν παρέχει καμία απολύτως ένδειξη ως προς την παραγραφή αξιώσεως και την αποδυνάμωση δικαιώματος που μπορούν να προβληθούν προς αντίκρουση αγωγής ασκηθείσας βάσει των άρθρων 19, παράγραφος 2, και 89, παράγραφος 1, στοιχείο α', αυτού.
- 48 Η έννοια των «ειδικών λόγων» του άρθρου 89, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού αφορά τα πραγματικά περιστατικά συγκεκριμένης υποθέσεως (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 2006, C-316/05, Nokia, Συλλογή 2006, σ. I-12083, σκέψη 38). Συνεπώς, δεν περιλαμβάνει την παραγραφή αξιώσεως και την αποδυνάμωση δικαιώματος, οι οποίες αποτελούν νομικά στοιχεία.
- 49 Ως εκ τούτου, βάσει του άρθρου 88, παράγραφος 2, του κανονισμού 6/2002, η παραγραφή αξιώσεως και η αποδυνάμωση δικαιώματος που μπορούν να προβληθούν προς αντίκρουση αγωγής ασκηθείσας δυνάμει των άρθρων 19, παράγραφος 2, και 89, παράγραφος 1, στοιχείο α', αυτού διέπονται από το εθνικό δίκαιο το οποίο πρέπει να εφαρμόζεται τηρουμένων των αρχών της ισοδυναμίας και της αποτελεσματικότητας, το περιεχόμενο των οποίων υπομνήσθηκε στη σκέψη 42 της παρούσας αποφάσεως [βλ., επίσης, κατ' αναλογία, αποφάσεις της 13ης Ιουλίου 2006, C-295/04 έως C-298/04, Manfredi κ.λπ., Συλλογή 2006, σ. I-6619, σκέψεις 77 έως 80· της 28ης Ιανουαρίου 2010, C-406/08, Uniplex (UK), Συλλογή 2010, σ. I-817, σκέψεις 32 και 40· της 8ης Ιουλίου 2010, C-246/09, Bulicke, Συλλογή 2010, σ. I-7003, σκέψη 25· της 8ης Σεπτεμβρίου 2011, C-177/10, Rosado Santana, Συλλογή 2011, σ. I-7907, σκέψεις 89 και 90, καθώς και 92 και 93, και της 19ης Ιουλίου 2012, C-591/10, Littlewoods Retail κ.λπ., σκέψη 27].
- 50 Κατά συνέπεια, στο τέταρτο και στο πέμπτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η παραγραφή αξιώσεως και η αποδυνάμωση δικαιώματος που μπορούν να προβληθούν προς αντίκρουση αγωγής ασκηθείσας βάσει των άρθρων 19, παράγραφος 2, και 89, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 6/2002 διέπονται από το εθνικό δίκαιο το οποίο πρέπει να εφαρμόζεται τηρουμένων των αρχών της ισοδυναμίας και της αποτελεσματικότητας.

Επί του έκτου ερωτήματος

- 51 Διαπιστώνοντας ότι το δευτεροβάθμιο δικαστήριο δεν προσδιόρισε ποιο ήταν το εφαρμοστέο δίκαιο ως προς τις αξιώσεις για καταστροφή των προϊόντων παραποιήσεως/απομιμήσεως, για παροχή πληροφοριών σχετικά με τις δραστηριότητες της Gautzsch Großhandel και για αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε εξαιτίας της δραστηριότητας αυτής, το αιτούν δικαστήριο εκφράζει αμφιβολίες ως προς το κατά πόσον οι αξιώσεις αυτές διέπονται από το εθνικό δίκαιο του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου προβάλλονται οι αξιώσεις αυτές ή κατά πόσον το άρθρο 89, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι οι προμνησθείσες αξιώσεις διέπονται από το δίκαιο των κρατών μελών εντός των οποίων διαπράχθηκαν οι πράξεις παραποιήσεως/απομιμήσεως. Επισημαίνει, συναφώς, ότι η αποκλειστική σύνδεση με το δίκαιο ενός κράτους μέλους θα μπορούσε να δικαιολογηθεί από την άποψη, μεταξύ άλλων, της αποτελεσματικής εφαρμογής του δικαίου, αλλά ότι το άρθρο 89, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 6/2002 δεν συνηγείται υπέρ της προσεγγίσεως αυτής.

- 52 Όσον αφορά, πρώτον, την αξίωση για καταστροφή των προϊόντων παραποίησης/απομιμήσεως, όπως προκύπτει από το άρθρο 89, παράγραφος 1, του κανονισμού 6/2002, το οποίο αφορά, υπό το μεν στοιχείο α', την απαγόρευση συνέχισης ενεργειών που παραποιούν/απομιμούνται ή επαπειλούν να παραποιήσουν/απομιμηθούν και, υπό δε τα στοιχεία β' και γ', την κατάσχεση των προϊόντων παραποίησης/απομιμήσεως και των υλικών ή εφαρμογών που χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή τους, η καταστροφή των εν λόγω προϊόντων συγκαταλέγεται στις μνημονευόμενες στο στοιχείο δ' «άλλες κυρώσεις που κρίνονται σκόπιμες εν προκειμένω». Εξ αυτού προκύπτει ότι, δυνάμει του άρθρου 89, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού αυτού, το εφαρμοστέο στην αξίωση αυτή δίκαιο είναι εκείνο, συμπεριλαμβανομένου του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, του κράτους μέλους εντός του οποίου διαπράχθηκαν ή επαπειλούνται να διαπραχθούν οι πράξεις παραποίησης/απομιμήσεως.
- 53 Όσον αφορά, δεύτερον, τις αξιώσεις για αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε από τις δραστηριότητες του αυτοουργού της παραποίησης/απομιμήσεως ή από την επαπειλούμενη παραποίηση/απομίμηση και για παροχή πληροφοριών σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές, προκειμένου να προσδιορισθεί η εν λόγω ζημία, διαπιστώνεται ότι η υποχρέωση παροχής τέτοιων πληροφοριών και αποκατάστασης της προκληθείσας ζημίας δεν συνιστά, αντιθέτως, κύρωση κατά την έννοια του άρθρου 89 του κανονισμού 6/2002.
- 54 Ως εκ τούτου, βάσει του άρθρου 88, παράγραφος 2, του κανονισμού 6/2002, το δίκαιο που εφαρμόζεται στις αξιώσεις που παρατίθενται στην προηγούμενη σκέψη της παρούσας αποφάσεως είναι το εθνικό δίκαιο του επιληφθέντος δικαστηρίου κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων, συμπεριλαμβανομένου του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου του. Τούτο επιρρωννύεται, εξάλλου, από την αιτιολογική σκέψη 31 του κανονισμού αυτού, κατά την οποία ο εν λόγω κανονισμός δεν αποκλείει την εφαρμογή, σε σχέδια ή υποδείγματα που προστατεύονται ως κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα, της νομοθεσίας περί αστικής ευθύνης των κρατών μελών.
- 55 Λαμβανομένων υπόψη των σκέψεων αυτών, στο έκτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 89, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι οι αξιώσεις για καταστροφή των προϊόντων παραποίησης/απομιμήσεως διέπονται από τη νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένου του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, του κράτους μέλους εντός του οποίου διαπράχθηκαν ή επαπειλούνται να διαπραχθούν οι πράξεις παραποίησης/απομιμήσεως. Οι αξιώσεις για αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε από τις δραστηριότητες του αυτοουργού των πράξεων αυτών και για παροχή πληροφοριών σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές, ούτως ώστε να προσδιορισθεί η εν λόγω ζημία, διέπονται, βάσει του άρθρου 88, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού, από το εθνικό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, του επιληφθέντος δικαστηρίου κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 56 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπύπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Το άρθρο 11, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 6/2002 του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2001, για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα, έχει την έννοια ότι μπορεί να γίνει δεκτό ότι ένα μη καταχωρισμένο σχέδιο ή υπόδειγμα ενδέχεται, κατά τη συνήθη πορεία των επιχειρηματικών εργασιών, να έχει ευλόγως καταστεί γνωστό στους ειδικευμένους κύκλους του συγκεκριμένου κλάδου οι οποίοι δραστηριοποιούνται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον εικόνες του εν λόγω σχεδίου ή υποδείγματος είχαν διαδοθεί σε

εμπόρους που δραστηριοποιούνται στον κλάδο αυτό, κάτι που εναπόκειται στο δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων να αξιολογήσει λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων περιστάσεων της υποθέσεως της οποίας έχει επιληφθεί.

- 2) Το άρθρο 7, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι μπορεί να γίνει δεκτό ότι ένα μη καταχωρισμένο σχέδιο ή υπόδειγμα, παρότι διατέθηκε σε τρίτον χωρίς ρητή ή σιωπηρή προϋπόθεση να παραμείνει απόρρητο, δεν θα μπορούσε, κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων, να έχει καταστεί ευλόγως γνωστό στους ειδικευμένους κύκλους του συγκεκριμένου κλάδου οι οποίοι δραστηριοποιούνται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αν διατέθηκε σε μία μόνον επιχείρηση του εν λόγω κλάδου ή αν παρουσιάστηκε μόνον στους εκθεσιακούς χώρους επιχειρήσεως εγκατεστημένης εκτός του εδάφους της Ένωσης, κάτι που εναπόκειται στο δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων να αξιολογήσει, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων περιστάσεων της υποθέσεως της οποίας έχει επιληφθεί.
- 3) Το άρθρο 19, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι απόκειται στον δικαιούχο του προστατευόμενου σχεδίου ή υποδείγματος να αποδείξει ότι η αμφισβητούμενη χρήση απορρέει από αντίγραφο του εν λόγω σχεδίου ή υποδείγματος. Εντούτοις, εάν το δικαστήριο κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων διαπιστώσει ότι το γεγονός ότι ο εν λόγω δικαιούχος φέρει το βάρος αποδείξεως ενδέχεται να καταστήσει αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερή τη διεξαγωγή της αποδείξεως, οφείλει, προς διασφάλιση της τήρησης της αρχής της αποτελεσματικότητας, να χρησιμοποιήσει όλα τα δικονομικά μέσα που του παρέχει το εθνικό δίκαιο, προκειμένου να αντιμετωπίσει τη δυσκολία αυτή, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως, των κανόνων εσωτερικού δικαίου οι οποίοι προβλέπουν αντιστροφή ή ελάφρυνση του βάρους αποδείξεως.
- 4) Η παραγραφή αξιώσεως και η αποδυνάμωση δικαιώματος που μπορούν να προβληθούν προς αντίκρουση αγωγής ασκηθείσας βάσει των άρθρων 19, παράγραφος 2, και 89, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού 6/2002 διέπονται από το εθνικό δίκαιο το οποίο πρέπει να εφαρμόζεται τηρουμένων των αρχών της ισοδυναμίας και της αποτελεσματικότητας.
- 5) Το άρθρο 89, παράγραφος 1, στοιχείο δ', του κανονισμού 6/2002 έχει την έννοια ότι οι αξιώσεις για καταστροφή των προϊόντων παραποινήσεως/απομιμήσεως διέπονται από τη νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένου του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, του κράτους μέλους εντός του οποίου διαπράχθηκαν ή επαπειλούνται να διαπραχθούν οι πράξεις παραποινήσεως/απομιμήσεως. Οι αξιώσεις για αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε από τις δραστηριότητες του αυτουργού των πράξεων αυτών και για παροχή πληροφοριών σχετικά με τις δραστηριότητες αυτές, ούτως ώστε να προσδιορισθεί η εν λόγω ζημία, διέπονται, βάσει του άρθρου 88, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού, από το εθνικό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένου του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου, του επιληφθέντος δικαστηρίου κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων.

(υπογραφές)